

НІ ПІЛСУДЧИНА, НІ ФАШІЗМ ЇХ НЕ СПИНЯТЬ.

Ми писали вже про те, що польська шляхта, скликаючи всевітній з'їзд законорозних польків в Польщі, не впустила на той з'їзд делегатів від організацій польків Радянської України. У відповідь на це трудові Польщі, Західної України та Західної Білоруси вислали до Радянського Союзу свою делегацію. Делегація в першій половині вересня відвідала Радянську Україну. Її дуже приємно вітали в Києві, де в колійній залі Паладу Праці відбувся вчорашній пленум Окружної Ради Професійних Союзів.

В Києві делегація на запрошення вчених, відвідала Всеукраїнську Академію Наук та багато інших освітніх установ та фабрик.

Нині ми подаємо за київською "Пролетарською Правдою" звіт делегації про те, як делегація вітали в Паладі Праці в Києві, промови делегатів Лануцького, Вербоного та Габсманна.

— Наших дорогих гостей, почав свою доповідь тов. Скарбек. — Цікавить Київ, що за царату був пролетарським центром, що провадив тоді політику рсифікації. Що тепер являє собою Київ і Київщина? Жовтнева революція дала Київ національне й соціальне визволення. Київський пролетарят перший на Україні виступив за владу Рад. Звільнившись від контрреволюції, Київ починає відбудовувати своє господарство, починає перетворюватися з торговельного центру на промисловий центр. Ми почали будувати фабрику вугілля, трикотажну, гадаємо збудувати фабрику шитого шовку, поширюємо електричну базу.

Шлях індустріалізації Київщини можна побачити в таких числах: 1918 р. на Київщині було членів профспілок 68,329, в 1929 року — 142,618, до того ж збільшується питомі ваги робітників, зокрема металістів. Дедалі збільшується зарплата. Коли за 1923—24 рік середня зарплата була 57 карб., 1928—29 року вона становить 87,2 карб.

1912 року робочий день був шось 10 год., тепер завдяки тому, що деякі підприємства перейшли на 7-годинний робочий день, середній робочий день тепер 7 год. 45 хвилин. Між іншим треба відзначити, що до війни вмирало на Київщині 40 на 1,000, а тепер завдяки заходам радянської влади — тільки 27.

Наша національна політика. Ми маємо широкі підвалини для розвитку української культури національною формою пролетарської змстови. У нас Всеукраїнська Академія Наук поширює роботу в галузі національного будівництва, але політику розвитку української пролетарської культури ми провадимо це шляхом уніфікації культурних національностей. Поруч із українською пролетарською культурою в нас будуть розвиватися і інші національні пролетарські культури.

Пролетарі Київщини не забувають своїх інтернаціональних обов'язків, прислухаються, що робиться на Заході й допома-

гачин західно-європейському пролетаріату.

Наші досягнення на сьогодні реальні. І коли треба буде, ми допоможемо пролетаріату Польщі, Західної України й Західної Білоруси будувати свою національну культуру.

На трибуні тов. Лануцький довів оплески. Величезна овація. Вигук: "Хай живе тов. Лануцький!". "Хай живе компартия Польщі!"

Промова тов. Лануцького.

Принципу революційне привітання київським робітникам від робітників і селян Польщі, Західної України і Західної Білоруси. Ми приїхали до вас з України, де панує панство й фашизм, де 8-годинний робочий день існує тільки на папері, де робітники працюють 10, 14, 16 годин на день. На закінчили недавно була катастрофа через те, що робітник-залізничник працюючи підрад 20 годин заснув.

Коли робітник приходить до фабриканта, вимагаючи 8-годинного робочого дня, фабрикант говорить йому: "Коли буди працювати, то захочай укишено статут про 8-годинний робочий день."

Жіночому руху намагаються надавати клерикального характеру. Жінок скликають по костелах і не дають їм вступати до робітничих організацій, але вони все ж ідуть і боряться проти з робітниками. Є в Польщі закон, за яким робітниця два тижні до пологів і два тижні після них одержує відпустку. Насправді більшість робітниць викладають із підприємств, як тільки дізнаються, що вони вагітні.

Пенесійська банда намагається довести польським робітникам, що в них є справжня демократія, і що Пілсудський є той чесний демократ, який тільки один зможе познати матеріальне становище робітників. Але нічого не змінилося після царату, тільки замість двоколісного орла, тепер од колісний. Панує шалений фашизм. За таких обставин робітничий рух немає іншого шляху, як вступити на революційний

шлях. Царський уряд мав більше багнетів і шпиків, ніж теперішня фашистська Польща, і все ж під революційним натиском він повалився. І фашистський Польщі недовго владяться існувати. Уже тепер робітники починають наступати.

Я глибоко переконаний, закінчив свою промову тов. Лануцький, — що як тільки отолосять війну проти Радянського Союзу, польські робітники й селяни повернуть свої багнети проти своєї буржуазії.

Промова акад. Заболотного.

У цій салі, — сказав акад. Заболотний, — де недавно відбувся вчорашній пленум представників науки з представників дообласного пролетаріату, ми маємо цю велику вітати представників робітників і селян Польщі, Західної України й Західної Білоруси. Ми, науковці працівники, ідемо пліч-о-пліч з пролетаріатом, що виділяє високе значіння науки в соціалістичному будівництві. Ми не раз говорили, що докладаємо всіх сил, щоб допомогти пролетаріату виконати важливі завдання. Вітаючи польську робітничу делегацію, ми заявляємо, що наука не знає меж, вона служить пролетаріату всього світу. Дозвольте ж вам просити завітати до нашої Академії й обізнатися з нашою працею.

Цей рід представників підприємств, вітаючи делегацію, просить гостей завітати до фабрик і заводів, щоб подивитися на наші досягнення, а представник хлібозаводу імені Лануцького тов. Голубчик передає, що на зборх цього заводу ухвалено обрати тов. Лануцького на почетного майстра заводу. Тут же передає йому розрахункову книжку і спододяє.

Ви провадите велитенське будівництво.

Виступає на трибуну член делегації, львівський робітник тов. Вербовий.

Від імені робітників і селян Західної України, — почав тов. Вербовий, — вітаю вас, київських робітників. Ми побували в Москві та в інших містах і побачили великий розмах вашого будівництва. Ми бачимо, як ви відбудовуєте заводи, що їх зруйнували імперіалісти й контрреволюція. Ми бачимо нові вагони, паровози, робітничі клуби. Ваші заводи переходять на 7-годинний робочий день, а там, на Заході 8-годинний робочий день існує тільки на папері. Робітниця викладають у вас масами із фабрик. Дуже важке й селянське життя. Шомесяця великі податки. Національне питання розв'язують пограбками.

Але західний пролетарят знає, що ви його спільники й

ОБОРОНЯЙТЕ ВАШУ БОЄВУ ЗБРОЮ БОРОТЬБИ — "ВОРКЕРА"!

\$10,000 мусить бути зібраних на втримання "Воркера"! ДАЙТЕ на поборювання поліційного терору! ДАЙТЕ на поборювання воєнної небезпеки! ДАЙТЕ на оборону Радянського Союзу! ДАЙТЕ на організування неорганізованих! ДАЙТЕ на мобілізацію робітників Канади проти капіталізму!

Без боєвого органу революційний рух Канади є безсилний. "ВОРКЕР" є голосом тисяч робітників у Канаді у бунті проти раціоналізації, безробіття, війни й білого терору!

ДАЙТЕ, ЩОБ ЦЕЙ ГОЛОС МІГ РОСТИ ГОЛОСНИШИЙ І СИЛЬНИШИЙ! ЖОВТНЕВА КАМПАНИЯ мусить бути рекордовою. ДАЙТЕ відповідь на поліційний терор і конфіскату "Воркера" великим фондом на утримання! ПОКАЖІТЬ ВАШІ КЛІЄСОВУ СОЛДАРИСТІВ ЖЕРТВУВАННЯМ ВАШИХ ДОЛАРИВ ДЛЯ "ВОРКЕРА"!

ТУТ Є МОЯ ЖЕРТВА.
Імя _____
Адреса _____
Сума _____
Вислайте до: Room 14, 163 1/2 Church St., Toronto, Ont.

ВЕЛИКИ БОМБОВІ ЗАМАХИ У ЛЬВОВІ.

Дня 7. вересня, в день відкриття львівських східних торгів, вибухла бомба в будинку дирекції східних торгів. Бомба здемолювала урядження будинку і ранила 3 особи. Її дав до переховання кастері у в'язниці незнаний молодий чоловік.

Того самого дня вибухла бомба на вулиці біля східних торгів. В той час переходив вулицю український студент Михайло Терещук. З його бомба звалилася поранила і його арештували поліції, як підозрюваного, що опустив бомбу.

Також на головній залізничній дорозі у Львові вибухла бомба, спричинив бомбою здепоновано у в'язниці в гардеробі.

Всі ці підозрені невідомими справниками бомби послужили за підставу до нової репресії на українців у Львові. Вже сльвівського дня в неділю відбулися масові ревізії в культурних і господарських установах: "Прогрива", "Ревізіонний Союз Укр. кооператив", "Сільський Господар", в ред. "Діла", видавництва "Червона Калина" і інші. Арештовано кілька осіб. Вел польська преса твердить, що бомби були підложені членами Укр. Військової Організації і скаженою пристрастю звинувачують на "мундир пісочер".

Книжковий робітник і радіаліст відкривають двері своїх заводів і фабрик для своїх друзів, родичів, і певні, що про все, що вони тут побачать, вони правдиво передають робітникам і селянам Польщі.

Пролетаріат над виконавцями величезного плану соціалістичного будівництва, київський пролетарят певний, що польський пролетарят підлягав стійким на охороні наших здобутків від всевітньої буржуазії.

ВІСТІ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

У КИЇВІ ВІДКРИЛИ ІНСТИТУТ ШЛЯХІВ.

Спочатку навчального року в Києві відкривається з розпорядження Наркомосвіти інститут шляхів з 3-ма факультетами — рейкових і безрейкових шляхів і факультет експлуатації шляхів. Інститут уже закінчив приймаати заявки з 9-ї вересня розпочав іспити.

НОВИ НАУКОВІ ЗАКЛАДИ.

Президія Української науки утворила науково-дослідну секцію прикладної економіки при одеському інституті народного господарства. На голову секції призначено проф. Парфюка. При науково-дослідній кафедрі проблем гуманістичного права в Харкові ухвалено утворити секцію історії правних інститутів на чолі з проф. Корсиком.

Президія Української науки затвердила керівний склад Київського науководослідного інституту фізики. На голову ради й директора інституту призначено проф. Гольдмана.

АСОЦІАЦІЯ ХУДОЖНИКІВ-САМОУКІВ.

Цього року в Києві має заснуватися асоціація художників-самоуків, що об'єднає розпоронених у Києві робітників художників, які не мають змоги дістати спеціальної освіти. При асоціації буде художній майстерня.

ІНСТИТУТ ХУДОЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Обставини літературного життя УСРР, а зокрема великі пожевання літературної ситуації в Києві привели до

пильної потреби створити вищу наукову інституцію в справах літератури.

Тим то Київський місцевком письменників порушив питання про організацію Інституту Української Літератури. План організації Інституту МК має розробити цього року.

РОЗВИТОК ТЕАТРАЛЬНОЇ СПРАВИ.

Цього року театральний сезон на Україні набув широкого розмаху. Стабілізовано сітку державних театрів і крім того засновано українські музичну комедію, європейський театр малих форм, 2 передачі опери та фільм театру ім. Франка. На Правобережжя крім того ухвалено перенести державний європейський театр.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУЛЬТУРНОЇ РАБОТИ ВУФКУ.

За проектом тематичного плану наступного року ВУФКУ має поставити 158 культурних, що серед них є індустріальний, сільсько-господарський, загально-робітничий, краєзнавчий, санітарно-освітній, політосвітній, науковий, експедитивний та шкільний. Зокрема ВУФКУ має поставити 40 шкільних фільмів.

ЗАКЛАДИ ПІЯТНИЦІ ПАМ'ЯТНИКА КОШОБІНСЬКОМУ.

17 вересня у Вінниці відбулися вчорашні закладини будинку-пам'ятника письменникові М. Кошобінському. На свята запрошено ряд законорозних культурних організацій й окремих громадських, наукових й літературних діячів.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства щойно вийшла давно очікувана і дуже цікава книжка з під пера відомого американського письменника Джіма Тулі, в перекладі І. Ю. Кулика.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ
(АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.)

Письменник сам колись був босюком. Він в цій книжці описує різні чудерначі пригоди життя бродяг. В книжці 31 найцікавіших оповідань.

У Злучених Державах зміст цієї книжки показують на "мундир пісочер".

Книжку видано дуже гарно, на прекрасному книжковому папері.

КОШТУЄ ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення разом з належністю засилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ ДЖЕКА ЛОНДОНА

НАДЗВИЧАЙНИЙ НАСТУП.
(Продовження)

Справжній небезпека полягала в китайській плодючості, і вперше відлучас тригоду 1970 року. Протягом деякого часу суміжні з Китаєм території почали реміувати на китайських емігрантів. Тепер по всьому світі поширилася чутка, що китайське населення досягло 500,000,000. Із того часу, як Китай прокинувся, населення збільшилось на сто мільйонів. Бургаальтер звернув увагу на те, що китайці стали більше, ніж біліх. Це можна було вирухувати звичайним арифметичним правилом. Він склав населення Злучених Держав, Канади, Нової Зеландії, Австралії, Південної Африки, Англії, Франції, Німеччини, Італії, Австрії, Європейської Росії та Скандинавії. Підсумок був 495,000,000. Населення Китаю перевищувало це жадливу суму своїми 500,000,000. Бургаальтерові цифри обійшли весь світ; і світ здригнувся.

Кілька віків населення Китаю не мінвалось. Пого територія була насичена людьми. Інакше кажучи, його територія з примітивними мето-

дами продукції витримувала максимум населення. Та коли Китай прокинувся й розпочав машинне будівництво, його продукційна сила страшенно збільшилась. Отже на тій самій території могло вміститися далеко більше населення. Зразу збільшала кількість народжень, і поменшало число смертей. Ранні, коли населення більшало, частина його, не маючи з чого жити, вмирала з голоду. Але тепер через машинну цивілізацію засоби до існування надзвичайно збільшились, і вже не було голоду. Збільшувалося населення, і збільшувалися засоби до існування.

У цей час переродження й розвитку могутності Китай і не мріяв про завоювання Китаю не були імперіалістами. Вони були працювати, опадні й миролюбні. На війну вони дивилися, як на неприпустиме, але доконечну справу, що часом треба виконати. Отже західні народи сварились та билися один з одним і розпочинали світові авантюри, а Китай спокійно провадив роботу біля своїх машин і зростав. Тепер він переживав через межу своєї імперії, переживався на суміжні терени, звичайно, пересувався уперто й помалу, як гусячий галечер.

Стривожена Бургаальтерами підрахунами 1970 р., Франція зайняла загрозливу позицію. Французький Індо-Китай заповнили китайські емігранти. Франція крикнула: — Голі! — Але китайська хвиля й далі заливала країну. Франція скупчила стотисячну силу на кордоні між своєю нещасною колонією та Китаєм, а Китай посадив туди мільйонну армію міліції. За мільйонами сунули їхні жінки, діти й родичі зі своїми майном, утворюючи другу армію. Французька армія розлетілась, як мухи. Китайська міліція разом зі своїми родинами, кількістю понад п'ять мільйонів, спокійно заводила французький Індо-Китай і оселилась там, нещасно на кілька-тисяч років.

Обурившись, Франція взялася до зброї. Кидала вона скакати за скакдою до берегів Китаю і мало не збанкрутувала від отих зусиль. Китай не мав фьоти. Він сховався, як черепаха, в свій панцир. Цілий рік французька фьота блокувала берег і бомбардувала близькі міста й села. Китаєві це було дарма: він не залежав від решти світу. Він спокійно тримався перед французькими гарматами й провадив далі свою роботу. Франція плакала й ридала, ламала свої безсилі руки і водала до інших збентежених націй. І от вона вислала карну експедицію, що мала маршувати до Пекіну. Вона складалася з п'ятдесятьох тисяч солдатів, найкращого війська Франції. Вони висли без ніякого опору й помаршували в середню Китаю. І з того часу тільки-х і бачили. Шляхи сполучення перерізано другого дня. Ніжка істопа не повернулася розповісти, що трапилось. Солдати із зуздором поглинули величезна лаша Китаю.

Протягом дальших п'ятьох років Китай поширює свої володіння в усіх напрямках. Сам став частиною імперії. Не зважаючи на всі заходи Англії, Бірма й Малайський півострів заволоділи китайцями. З південного кордону Сибіру на Росію теж тисли китайські орди. Нещас був простий. Спочатку йшли китайські

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВІДАЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСІ І ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$1.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дійсний фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СІМ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб. фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повний часопис і журнал посилайте або на ім'я кожного часопису зокрема, або на ім'я й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

Товариші! Відновляйте передплату одиний робітничий газети "Укр. Роб. Вістей"!